

TEMA: MIGRACIJA I RADNI SVIJET

Prethodna napomena: Pitanja nastanjenja i dozvole za rad su vrlo višeslojna i složena. Postoje mnogi detalji i posebni propisi, koji se u pojedinačnim slučajevima moraju uzeti u obzir. Naša izlaganja su samo jedan prvi, kratak nacrt problema, koji Vas treba upoznati s tematikom. Na koncu članka ćete naći nekoliko internetskih stranica i ustanova koje će Vam rado pomoći, ako imate detaljnijih pitanja.

Globalizacija i interkulturalnost danas sve više karakteriziraju naše društvo. Interkulturalna kompetencija se sve više smatra važnom i perspektivnom ključnom kompetencijom. U javnoj diskusiji u centru pozornosti međutim često stoje sukobi, nesporazumi i predrasude koje rezultiraju iz suživota i zajedničkog rada ljudi različitog etničkog podrijetla i kulture. Ovo srastanje međutim pruža isto toliko šansi: Šanse da učimo jedni od drugih, da otvorimo vlastiti horizont za novo i nepoznato i time razvijamo razumijevanje za druge.

Razlozi, iz kojih ljudi trajno ili privremeno napuštaju svoju rodnu zemlju i žive i rade u nekoj drugoj zemlji su raznoliki:

- ▶ Bježanje od ratova, ekoloških katastrofa, gladi i političkog ili vjerskog proganjanja,
- ▶ Traganje za boljim uvjetima života, mogućnosti rada i zarade,
- ▶ Spajanje obitelji,
- ▶ U svrhe izobrazbe i stručnog doškoloavanja, također u okviru programa razmjene,
- ▶ Skupljanje iskustava u inozemstvu u okviru izobrazbe, Trainee-programa,
- ▶ Da bi bolje naučili jezike,
- ▶ Slanje radnika od strane poduzeća u inozemna predstavništva,
- ▶ Korištenje šansi za karijeru i mogućnosti poslovnog napredovanja,
- ▶ itd.

Već ovo grubo nabrojanje ukazuje na veliki broj mogućih motiva. O migraciji se međutim govori tek kod trajne promjene mjesta boravka (dakle ne kod privremenog boravka u svrhu studija ili rada, Au-Pair angažmana ili kod sezonske radne snage).

Statistika. Doseljavanje u Austriju je 2012. godine iznosilo ravno 125.000 ljudi (od toga je 17.413 ljudi podnijelo zahtev za azil), istodobno se iselilo ravno 96.500 ljudi (od toga 22.000 Austrijanaca). 2013. godine se ravno 151.000 ljudi doselilo u Austriju, a 96.500 ih se iselilo (od toga 22.000 Austrijanaca). Zahtjevi za azil su 2013. godine dosegli ravno 17.500.

Izvor: Statistik Austria & Savezno Ministarstvo unutarnjih poslova

Podrška. Za mladež i odrasle sa migrantskom pozadinom u Austriji postoji niz programa za integraciju i unapređivanje, koji trebaju omogućiti i olakšati ulazak u društveni i poslovni život (primjerice jezični tečajevi, multikulturalni projekti, pravno savjetovanje i pratnja za migrante). Na kraju članka ćete naći nekoliko linkova za ustanove i internetske stranice na kojima se nude informacije, savjetovanje i podrška.

1. DEFINICIJA I ZAKON

Zakon o zapošljavanju stranaca. Zapošljavanje osoba bez austrijskog državljanstva je u Austriji regulirano Zakonom o zapošljavanju stranaca (AuslBG). Ovisno o uvjetima se mogu izdati različite dozvole koje omogućavaju pristup austrijskom tržištu rada (§ 3 stavak 1 i 2 Zakona o zapošljavanju stranaca):

- Dozvola za zapošljavanje („Beschäftigungsbewilligung“),
- Crveno-bijelo-crvena karta, Crveno-bijelo-crvena karta plus, Plava karta EU,
- Dozvola za otposlane radnike stranog poduzeća ili Potvrda prijave,
- Trajni boravak - EU (Trajni boravak - EZ): neograničeni pristup tržištu rada kombiniran s neograničenim pravom boravka,
- Važeća dozvola za rad ("Arbeitserlaubnis") ili važeća neograničena radna dozvola ("Befreiungsschein"): nove se više ne izdaju od 1. siječnja 2014.
- i druge

Jedna od navedenih dozvola mora postojati još prije početka zaposlenja, dakle prije početka rada.

Od Zakona za zapošljavanje stranaca (AuslBG) su između ostalih izuzeti (nepotpun spisak):

- Građani Europskog Gospodarskog Prostora (EGP) i EU-a i švicarski državljani (za državljane iz novih država članica EU-a - trenutno Hrvatska - vrijede prijelazni propisi)
- Stranci kojima je u Austriji rješenjem odobren azil
- Subsidijarni nositelji prava zaštite koji taj status imaju dulje od jedne godine (to su odbijeni azilanti koji ne mogu biti protjerani iz različitih razloga, primjerice jer u domovini vlada rat)
- Strani bračni drugovi i malodobna djeca (do 21 godine) Austrijanaca, građana EGP-a ili švicarskih državljana
- Pripadnici grupa određenih zanimanja, npr. diplomacija, nastavnici i istraživači, njega (vrijedi za ljude iz novih država članica EU-a uz određena ograničenja)

To znači da ove osobe mogu kao svaki Austrijanac bez daljnje dozvole stupiti u radni odnos.

Integracijski sporazum

Integracijski sporazum predviđa **obvezne integracijske tečajeve njemačkog jezika**. Svrha integracijskog sporazuma je sticanje temeljnog poznavanja njemačkog jezika, da bi se moglo sudjelovati u društvenom, gospodarskom i kulturnom životu u Austriji. Državljanima trećih država (to su svi građani država koje nisu članice EU-a i EGP-a) se izdavanjem ili produžavanjem boravišne dozvole obvezuju na ispunjavanje integracijskog sporazuma.

Od integracijskog sporazuma su izuzete osobe trećih država

- koje su do kraja obveze ispunjenja malodobne,
- od kojih se na temelju duboke starosti ili zdravstvenog stanja ne može tražiti ispunjavanje sporazuma.

2. NASTANJENJE ili STUPANJE u RADNI ODNOS

Prvi uvjet za pristup tržištu rada za osobe bez austrijskog državljanstva je da su legalno nastanjeni u Austriji. Pri tome postoje različite vrste takozvanih boravišnih naslova, od kojih se ovdje navode samo najvažniji.

2.1 Boravišna dozvola („Aufenthaltsbewilligung“)

Boravišna dozvola je boravišni naslov za privremeni ograničeni boravak u Austriji bez namjere nastanjenja (na najviše 6 mjeseci). Boravišna dozvola se može izdati rotacionoj radnoj snazi, otposlanim radnicima stranog poduzeća, privatnim poduzetnicima, umjetnicima, učenicima, studentima, vršiteljima socijalnih službi, istraživačima i obiteljskim zajednicama.

2.2 Crveno-bijelo-crvena karta, Crveno-bijelo-crvena karta plus i plava karta EU

Takozvana **crveno-bijelo-crvena karta** ovlašćuje na ograničeno nastanjenje u Austriji u trajanju od 1 godine i zapošljavanje kod određenog poslodavatelja. Crveno-bijelo-crvena karta se izdaje visoko kvalificiranim osobama, stručnoj radnoj snazi u zanimanjima za koja nedostaje radne snage, ostaloj ključnoj radnoj snazi i apsolventima studija. **Crveno-bijelo-crvena karta plus** se može tražiti u slučaju produžavanja crveno-bijelo-crvene karte i kao zamjena za dozvolu za rad ili neograničenu radnu dozvolu, te također ovlašćuje na ograničeno nastanjenje u trajanju od tri godine, međutim dodatno dozvoljava neograničen pristup tržištu rada.

Plava karta EU se izdaje na dvije godine osobama s najmanje 3-godišnjom akademskom izobrazbom i radnim mjestom koje odgovara izobrazbi, te ovlašćuje na stupanje u radni odnos kod određenog poslodavatelja (ograničeni pristup tržištu rada).

2.3 Dozvola za nastanjenje („Niederlassungsbewilligung“)

Dozvola za nastanjenje je **ograničeno odobrenje boravka** (u trajanju od jedne godine) za osobe koje u Austriji ne borave samo privremeno i koje se bave samostalnom ili nesamostalnom djelatnošću.

2.4 Trajni boravak - EU (Trajni boravak - EZ)

Boravišni naslov „Trajni boravak - EU“ je **neograničeno pravo boravka**. Zahtjev za dodjelu ovog prava može podnijeti onaj tko je u zadnjih **pet godina bez prekida** imao prebivalište u Austriji i uz to ispunio integracijski sporazum (vidi gore).

Boravišni naslov „Trajni boravak – EU“ omogućava neograničen pristup austrijskom tržištu rada. Pravo boravka je neograničeno, karta koja dokumentira to pravo se međutim mora obnavljati svakih pet godina.

Zahtjevi za **prve boravišne dozvole** se u normalnom slučaju moraju osobno podnijeti iz inozemstva prije ulaska u Austriju. Zahtjevi za produženje se mogu podnositi u Austriji.

U ovisnosti o dotičnom boravišnom naslovu postoje različiti pristupi tržištu rada. Grupe osoba koje ne podliježu Zakonu o zapošljavanju stranaca (primjerice građani EU-a, s iznimkom građana novih zemalja članica) načelno imaju neograničen pristup tržištu rada.

I osobe koje posjeduju neograničen boravišni naslov („Trajni boravak EU“) ili ograničen boravišni naslov (Crveno-bijelo-crvena karta plus ili dozvola za nastanjenje) imaju neograničen pristup tržištu rada.

Nasuprot tome za nositelje Crveno-bijelo-crvene karte ili Plave karte EU postoji samo pristup tržištu rada ograničen na jednog određenog poslodavatelja.

2.5 Dozvola za zapošljavanje („Beschäftigungsbewilligung“)

Ako strana radna snaga posjeduje boravišnu dozvolu ili slobodu nastanivanja (odnosi se na nove građane EU-a), ali ne posjeduje dozvolu za osnivanje nesamostalnog radnog odnosa, poslodavatelju je potrebna dozvola za zapošljavanje.

Zahtjev za istu podnosi poslodavatelj/poduzeće kod Zavoda za zapošljavanje AMS i ista se izdaje na jednu godinu. Zapošljavanje strane radne snage je moguće samo u poduzeću koje podnosi zahtjev.

AMS prije izdavanja dozvole mora provjeriti da li se za to radno mjesto mogu posredovati podobni domaći nezaposleni odnosno primatelji pomoći od AMS-a (Provjera tržišta rada). Dozvola za zapošljavanje prestaje vrijediti raskidanjem radnog odnosa.

Dozvole za zapošljavanje bez provjere tržišta rada dobija/ju između ostalog

- ▶ strana mladež poslije završetka školovanja u Austriji, ako je jedan roditelj također zaposlen u Austriji,
- ▶ migranti s „naprednom integracijom“ (najmanje 8-godišnji boravak u Austriji),
- ▶ pogranični stanovnici koji obavljaju djelatnost kod nekog poslodavatelja koji ih je već u zadnjoj godini zapošljavao najmanje šest mjeseci,
- ▶ stranci za koje međudržavni sporazumi predviđaju obvezujuće olakšice pri pristupu tržištu rada,

- ▶ menadžeri i posebno kvalificirana stručna radna snaga (prije svega u svezi s transferom investicija ili naseljavanja pogona),
- ▶ otposlani radnici iz poduzeća stranih poslodavatelja,
- ▶ kratkoročno zaposleni stranci (primjerice sezonski poljoprivredni radnici, između 6 tjedana i 3 mjeseca) = Dozvola za zapošljavanje za sezonsku radnu snagu (**Dozvola za rad na temelju kontingenta**)

POZOR: Ukidanje radne dozvole i neograničene radne dozvole

Odgovarajući propisi su u cijelosti otpali od 01. siječnja 2014. Osobe koje su u posjedu jedne takve dozvole mogu dobiti crveno-bijelo-crvenu-kartu plus s neograničenim pristupom radnom tržištu.

2.6 Dalji propisi o pristupu tržištu rada:

- **Dozvole za otposlane radnike stranih poduzeća** se izdaju zaposlenicima stranih poslodavatelja, ako isti u Austriji nemaju sjedište poduzeća i ako se u zemlji ne zapošljavaju duže od šest mjeseci. Dozvola za otposlane radnike stranih poduzeća se izdaje najviše na četiri mjeseca. Ako zaposlenje traje duže od četiri mjeseca, potrebna je dozvola za zapošljavanje.
- Za slanje radne snage u svrhu interne obuke, izobrazbe i usavršavanja u poduzeću pod određenim uvjetima nije potrebna dozvola za zapošljavanje ili dozvola za otposlane radnike stranih poduzeća. Dovoljna je **potvrda prijave** koju izdaje mjesno nadležna regionalna poslovnicu Zavoda za zapošljavanje AMS.

Zasebni navodi 1: PROŠIRENJE EU-a

Državljanima novih država članica EU-a najkasnije 7 godina poslije pristupa EU-a imaju pravo na slobodan pristup austrijskom tržištu rada. Za građane novih država članica EU-a vrijede određeni prijelazni propisi, tj. oni još nemaju neograničen pristup austrijskom tržištu rada, te i dalje podliježu Zakonu o zapošljavanju stranaca. Time i dalje trebaju dozvolu za zapošljavanje kako bi se legalno mogli zaposliti u Austriji.

Trenutno su ovom prijelaznom odredbom pogođeni državljani Hrvatske (pristup EU-u 1. srpnja 2013.).

Slijedeće grupe osoba iz novih država EU-a već sada imaju pravo na slobodan izbor radnog mjesta u cijeloj Austriji (za njih ne vrijede prijelazne odredbe):

- Građani novih država EU-a koji mogu podnijeti potvrdu Zavoda za zapošljavanje AMS o svojem slobodnom pristupu tržištu rada ("Potvrda o mobilnosti"), ili
- Građani s dozvolom za rad, neograničenom radnom dozvolom, trajnim boravkom EU ili dokazom o nastanjenju.

Napomene:

a) Državljeni iz Rumunjske i Bugarske od 1. siječnja 2014. imaju neograničen pristup austrijskom tržištu rada.

b) Radna snaga iz novih država članica EU-a za svoje zaposlenje u Austriji ne treba dozvolu za ulazak u zemlju ili boravišnu dozvolu.

Zasebni navodi 2: Sporazum o udruživanju EU – Turska

Na temelju sporazuma o udruživanju EU-a s Turskom, turskim državljanima je olakšan pristup austrijskom tržištu rada. Pod uvjetom legalnog nastanjenja i zaposlenja u Austriji u određenom razdoblju (ovisno o vrsti dozvole između 3 i 5 godina) Zavod za zapošljavanje AMS izdaje **neograničenu radnu dozvolu ili dozvolu za zapošljavanje za turske državljane**.

Članovi obitelji (bračni drugovi i malodobna djeca) turskih državljana koji su legalno zaposleni u Austriji također imaju pristup tržištu rada i Zavod za zapošljavanje AMS im izdaje neograničenu radnu dozvolu ili dozvolu za zapošljavanje za turske državljane.

U slučaju **dozvole za zapošljavanje** zahtjev kod Zavoda za zapošljavanje AMS mora podnijeti poduzeće odnosno poslodavatelj dotične osobe, a ista opet vrijedi samo za dotično poduzeće.

Za tursku djecu koja žele započeti stručnu izobrazbu, Zavod za zapošljavanje AMS izdaje „dozvolu za zapošljavanje za turske državljane“, čim se nađe mjesto za naučnika. Uvjet je da je jedan roditelj uredno zaposlen ili da je bio zaposlen u Austriji.

I u ovim slučajevima se uvijek treba provjeriti da li pogođeni na temelju dugogodišnjeg boravka imaju pravo na izdavanje „Trajnog boravka – EU“.

4. PRIZNAVANJE – NOSTRIFIKACIJA („NOSTRIFIZIERUNG“)

Migranti koji su u svojoj domovini već završili određene izobrazbe ili su započeli izobrazbu i žele je nastaviti i završiti u Austriji, mogu podnijeti zahtjev za priznavanje odnosno nostrifikaciju svoje izobrazbe. Ovisno o vrsti završene ili započete izobrazbe za to postoje različiti postupci:

a) Naukovanje

Naukovanje je dualni sustav stručne izobrazbe. Izobrazba se odvija na dva obrazbena mjesta: u naukovnom pogonu, u kojem se posreduju za određeno zanimanje specifična (stručna i praktična) znanja i sposobnosti, i u školi za naučnike u kojoj se predaju stručni teoretski temelji i stiče dublja opća naobrazba. Za naučnike koji su započeli naukovanje u inozemstvu, te ga žele nastaviti u Austriji, postoje dvije mogućnosti:

- **u naukovnom pogonu, ako su našli naučničko mjesto**

U ovom slučaju naučnička služba dotične savezne pokrajine provjerava i utvrđuje kojim predznanjem i sposobnostima raspolaže naučnik i na kojoj razini odnosno u koju godinu izobrazbe se može uključiti.

- **nastavak izobrazbe na drugom obrazbenom putu**

Nije uvijek moguće pronaći obrazbeno mjesto. U Austriji međutim postoje mnogobrojne mogućnosti da se drugim putem dođe do završetka nekog zanimanja, primjerice pohađanjem večernjih škola, tečajeva za prekvalifikaciju ili tečajeva WIFI-a (Institut za unapređivanje gospodarstva) ili BFI-a (Institut za poslovno unapređivanje). Nakon završene izobrazbe se može podnijeti zahtjev za odobravanje polaganja završnog naukovnog ispita. Obrazbene ustanove kao WIFI i BFI nude i pripremne tečajeve za završne naukovne ispite.

Završni naukovni ispit

Zahtjev za odobravanje polaganja završnog naukovnog ispita se podnosi kod službe za naučnike gospodarske komore dotične savezne pokrajine. Načelno za naukovanje ne postoji starosna granica. U Austriji se naukovne izobrazbe pretežno počinju poslije obvezne škole (završavanje 9. školske godine) u dobi od oko 15 godina.

Osobe koje su svoju stručnu izobrazbu završile u inozemstvu kod Saveznog Ministarstva znanosti, istraživanja i gospodarstva (BMWFW) mogu podnijeti zahtjev za ujednačenje (=utvrđivanje ekvivalentnosti) svoje izobrazbe s odgovarajućom austrijskom naukovnom izobrazbom.

S nekoliko država odnosno regija s usporedivom izobrazbom postoje sporazumi o stručnoj izobrazbi (Njemačka, Južni Tiroi i Mađarska) u kojima je utvrđeno koje nacionalne izobrazbe se međusobno podudaraju, te se priznaju. Potvrde o toj ekvivalentnosti dotične stručne izobrazbe na zahtjev izdaje naučnički ured gospodarske komore dotične savezne pokrajine bez daljeg sadržajnog ispitivanja.

U svim drugim slučajevima, u kojima je stručna izobrazba (naukovanje) završena u inozemstvu, se zahtjev na ujednačavanje provjerava od strane BMWFW i se u slučaju ispunjavanja uvjeta potvrđuje, ukoliko se u dotičnoj stranoj državi priznaje i odgovarajuća austrijska izobrazba.

Ako se ne može dokazati ekvivalentnost izobrazbe, ali se može uvjeriti da završena izobrazba velikim dijelom odgovara nekoj austrijskoj naukovnoj izobrazbi, BMWFW namjesto ujednačavanja može izreći odobrenje za pristupanje završnom naučničkom ispitu i utvrditi koji dijelovi ispita se moraju apsolvirati.

Majstorski ispit

Za osobe koje su završile naukovanje u inozemstvu i u Austriji žele polagati majstorski ispit, nadležni su uredi za majstorske ispite austrijskih gospodarskih komora

b) Svjedodžba zrelosti („Reifezeugnis“)

Kao svjedodžba zrelosti (matura) vrijedi svaka inozemna svjedodžba ili diploma s kojom se u državi izdavanja stiče pravo na apsolviranje izobrazbe na koledžu, akademiji, visokoj stručnoj školi i na sveučilištu. Postoje tri varijante priznavanja:

- ▶ **Nostrifikacija:** Izjednačavanje stranih svjedodžbi (zrelosti) s austrijskim svjedodžbama. Time se strana svjedodžba ujednačava s austrijskom svjedodžbom uključujući sva prava koja iz toga proizilaze. Nostrifikacija se vrši na zahtjev kod Saveznog ministarstva prosvjete i žena (BMBWF). Ako se pojedini predmeti (stručne oblasti) ne mogu dovoljno dokazati, propisuju se odgovarajući eksternistički ispiti (=ispiti za nostrifikaciju).

U pojedinim slučajevima se traži i da se svjedodžba da na ovjeru u zemlji izdavanja.

- ▶ **Ekvivalentnost na temelju sporazuma:** Svjedodžbe zrelosti iz država s kojima Austrija ima multilateralni ili bilateralni sporazum kojim se utvrđuje ekvivalentnost svjedodžbe zrelosti, bez daljeg sadržajnog ispitivanja daju opću sveučilišnu zrelost. Spisak ovih država se može naći na internetskoj stranici Saveznog ministarstva znanosti, istraživanja i gospodarstva (www.bmwf.gv.at).
- ▶ **Ekvivalentnost na temelju odluke visoke škole:** Ukoliko prve dvije varijante nisu primjenjive, sveučilište odnosno rukovodstvo studijskog tečaja u svrhu prijema na studij može proglasiti svjedodžbu zrelosti ekvivalentnom s austrijskom svjedodžbom zrelosti. Ono međutim može uvjetovati ovu ekvivalentnost prethodnim polaganjem dopunskih ispita.

c) Studij

Studenti koji su započeli svoj studij u inozemstvu i žele ga nastaviti ili završiti u Austriji, mogu podnijeti zahtjev za priznavanje ispita položenih u inozemstvu. Kriterij za priznavanje ispita je ekvivalentnost s odgovarajućim austrijskim ispitom u odnosu na sadržaje i broj časova (ECTS bodovi). Priznavanje vrši dotično sveučilište.

d) Uredi za osobe s kvalifikacijama stečenim u inozemstvu

Opće informacije: www.berufsanerkennung.at

- **Ured Beč (AST Beč)**

Centar za savjetovanje migranata

Perspektive – Savjetovanište za nove doseljenike i osobe s pravom na azil u pitanjima priznavanja i stručnog usavršavanja

Nordbahnstraße 36/ulaz 1/3. kat

1020 Beč

Tel.: 01/58 58 019

ast.wien@migrant.at odnosno perspektive@migrant.at

www.migrant.at

- **Ured Donja Austrija i Sjeverni Burgenland (AST NÖ)**

Centar za savjetovanje migranata

Nordbahnstraße 36/ulaz 2/2. kat

1020 Beč

Rad sa strankama St. Pölten (AMS St. Pölten) - Srijedom: 9:00 - 15:00 sati

Daniel Gran Straße 10 / prizemlje / soba E 0017

3100 St. Pölten

Tel.: 01/99 72 851

ast.noel@migrant.at

www.migrant.at

- **Ured Gornja Austrija i Salzburg (AST OÖ – AST Salzburg)**

migrare – Centar za migrante GA

Humboldtstraße 49/1. kat

4020 Linz

Rad sa strankama Salzburg (AMS Salzburg) – Ponedjeljkom: 9.00 – 15.30 sati

Auerspergstraße 67/1. kat/ soba 133

5020 Salzburg

Tel.: 0732/93 16 03-0

ast.oberoesterreich@migration.at odnosno ast.salzburg@migration.at

www.migration.at

- **Ured Štajerska, Koruška i Južni Burgenland (AST Štajerska)**

ZEBRA – Interkulturalni centar za savjetovanje i terapiju

Granatengasse 4/3. kat

8020 Graz

Rad sa strankama Klagenfurt (AMS Klagenfurt) – Četvrtkom: 10.30 – 15.30 sati

Rudolfsbahngürtel 40, 2. kat/soba 252

9021 Klagenfurt

Tel.: 0316/83 56 30

ast.steiermark@zebra.or.at odnosno ast.kaernten@zebra.or.at

www.zebra.or.at

- **Ured Tirol i Vorarlberg (AST Tirol)**

ZeMiT – Centar za migrante u Tirolu

Andreas-Hofer-Straße 46/1. kat

6020 Innsbruck

Rad sa strankama Feldkirch (AMS Feldkirch) – Ponedjeljkom: 10.15 – 14.30 sati

Reichsstraße 151, soba 1022

6800 Feldkirch

Tel.: 0512/57 71 70

ast.tirol@zemit.at odnosno ast.vorarlberg@zemit.at

www.zemit.at

5. DALJNE INFORMACIJE I LINKOVI

- **Zavod za zapošljavanje Austrije (AMS):** Informacije za strance i poduzeća
 - za strance: <http://www.ams.at/service-arbeitsuchende/auslaenderinnen>
 - za poduzeća: <http://www.ams.at/service-unternehmen/auslaenderinnen>
- **Integrationsfonds Österreich (“Integracijski fond Austrije“)** Platforma na temu migracije i integracije www.integrationsfonds.org
- **Integrationshaus Wien („Kuća integracije Beč“)** www.integrationshaus.at
- **Peregrina:** Obrazbeni, savjetnički i terapijski centar za imigrante (sa skrbi za djecu) www.peregrina.at
- **okay.zusammen leben:** Projektni ured za doseljavanje i integraciju - www.okay-line.at
- **Berufsanerkennung.at:** Sve na temu priznavanja zanimanja i nostrifikacije - www.berufsanerkennung.at
- **Savezno ministarstvo znanosti, istraživanja i gospodarstva:** www.bmwf.gv.at nadležno u pitanjima priznavanja stručne izobrazbe
- **Savezno ministarstvo prosvjete i žena:** www.bmbf.gv.at nadležno za pitanja priznavanja svjedodžbi zrelosti i prava na upis na studij
- **HELP.gv.at:** Putokaz kroz urede i upravne organe u Austriji - www.help.gv.at
- **Brošura "Chance Bildung – Zukunft sichern. Bildungs- und Berufswahl für Personen mit Migrationshintergrund“**
Mogućnost skidanja brošure i višejezična roditeljska knjižica:
www.bic.at → Service → Broschüren

Izvori:

Zakon o zapošljavanju stranaca
Zavod za zapošljavanje Austrije (AMS)
Savezno ministarstvo unutarnjih poslova
Centar za savjetovanje migranata
Austrijski integracijski fond

Izrazi u ovom tekstu koji se odnose na osobe obuhvaćaju žene i muškarce u podjednakoj mjeri.